

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Aan het Ministerie van Financiën/Belastingdienst
T.a.v. de heer P.B. Plasman
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Amsterdam, 18 februari 2020

Betreft: ATAD 2 implementatie

Geachte heer Plasman,

Naar aanleiding van de op 17 december 2019 aangenomen motie in de Eerste Kamer ingediend door de leden Essers en Geerdink c.s. (hierna: de motie) hebben wij u benaderd voor overleg omtrent de implementatie van ATAD2 (de EU richtlijn 2017/952) in de Nederlandse fiscale wetgeving. Op 20 februari 2020 vindt dit overleg plaats. Dit schrijven dient om de context van de bespreking te schetsen en een aantal casus uit te werken en vooraf te doen toekomen.

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: NOB) en als onderdeel daarvan de sectie Internationale Fiscale Zaken van de NOB hebben met interesse kennisgenomen van de motie. In de motie wordt geconstateerd dat de implementatie van onder andere ATAD2 in de praktijk dubbele heffing met zich brengt waarvoor de Staatssecretaris van Financiën geen voorzieningen wenst te treffen. Vervolgens wordt de Staatssecretaris verzocht om in onvoorziene situaties waar de richtlijn en de Nederlandse wettekst en de daarbij behorende toelichting dit toestaan in de uitvoeringspraktijk dubbele heffing zoveel mogelijk te voorkomen. Indien de oorzaak van de dubbele heffing in de richtlijn is gelegen, wordt voorgesteld om in dit jaar in gesprek te gaan met de Europese Commissie en andere lidstaten om deze dubbele heffing weg te nemen. De onderstreping is om te benadrukken hoe wij als NOB de motie lezen: namelijk het in de (uitvoerings-)praktijk voorkomen van dubbele heffing in situaties waartegen de richtlijn zich niet verzet. In essentie kleurt dit laatste ook hoe de Nederlandse implementatie van de richtlijn dient te worden gelezen en de daarbij behorende toelichting dient te worden geïnterpreteerd. Wij vragen daarom de motie naar haar bedoeling uit te voeren en dat verschillen van inzicht in de interpretatie van de Nederlandse wetgeving en haar toelichting niet per definitie het doel van de motie in de weg staat mits deze in overeenstemming is met de richtlijn.

Wij hebben met zorg verschillende voorbeelden (zie bijlage) verzameld die, naar onze mening onbedoeld naar het doel van ATAD2, dubbele heffing met zich mee brengen in Nederland. Tevens hebben wij waar mogelijk ook toegelicht dat onze interpretatie van ATAD2, danwel de

interpretatie van andere lidstaten van ATAD2, zich hiertegen niet verzet. Echter het is voor ons lastig om rechtsvergelijkende informatie uit andere lidstaten te leveren. Hoewel Nederland op tijd was met de internetconsultatie en het wetgevingsproces ter implementatie van ATAD2, lag dit in andere EU landen namelijk anders.

Er is op 24 januari 2020 door de EU een notificatie gestuurd (als eerste stap van een EU inbreukprocedure) aan lidstaten die ATAD2 vermoedelijk vooral niet op tijd hebben geïmplementeerd. Dit zijn Cyprus, Duitsland, Griekenland, Letland, Polen, Roemenië en Spanje. De landen die wel op tijd hebben geïmplementeerd, hebben dit vaak vlak voor jaareinde 2019 nog gedaan. Niet uitgesloten is dat dit gehaast is gebeurd en wellicht ondoordacht nu de problematiek van ATAD2 nogal complex is. Het lijkt aannemelijk dat de lijst van landen waartegen een inbreukprocedure wordt gestart nog groeit als gevolg van bijvoorbeeld simpelweg onjuiste implementatie. Vanzelfsprekend zal er ook een groep zijn die ATAD2 strikter implementeert, dan wordt geëist volgens de richtlijn. Er zijn sterke signalen dat sommige EU-landen de richtlijn afwijkend interpreteren ten opzichte van de Nederlandse implementatie. Het bovenstaande heeft negatieve gevolgen voor het Nederlandse vestigingsklimaat ten opzichte van andere EU lidstaten. Zoals vermeld in de motie dient deze Nederlandse wetgeving proportioneel te zijn om het Nederlandse vestigingsklimaat voor reële ondernemingen zo aantrekkelijk mogelijk te laten zijn.

Voor uw overweging hebben wij de volgende casus uitgewerkt:

- Verschillende situaties (1 t/m 5) die zien op een Nederlandse werkmaatschappij als onderdeel van een buitenlandse groep en mogelijk verschil van inzicht in de interpretatie van “dubbel in aanmerking genomen inkomen” en/of het begrip “betrekking in de heffing”;
- Interpretatievraagstuk (6 en 7) bij het begrip “samenwerkende groep” voor beleggingsfondsen;
- Interpretatievraagstukken bij buitenlandse vastgoedfondsen (8 en 9);
- Samenloop met de Nederlandse deelnemingsvrijstelling (10);
- Dubbele aftrek en inhaalregeling (11).

Uiteraard zijn wij graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

mr. A. Nolten
voorzitter sectie Internationale Fiscale Zaken